

Załącznik do Uchwały
Nr LIII/296/2022
Rady Gminy Sadkowice
z dnia 20 grudnia 2022 r.

**GMINNY PROGRAM PROFILAKTYKI I ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW
ALKOHOLOWYCH ORAZ PRZECIWDZIAŁANIA NARKOMANII NA 2023 ROK**

Przygotowany przy udziale
Gminnej Komisji Rozwiązywania
Problemów Alkoholowych
w Sadkowicach

I. Podstawa prawna

- 1) Ustawa z dnia 8 marca 1990 roku o samorządzie gminnym (t.j. Dz. U. z 2022 r. poz. 559 z późn. zm.);
- 2) Ustawa z dnia 26 października 1982 roku o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (t.j. Dz. U. z 2021 r. poz. 1119 z późn. zm.);
- 3) Ustawa z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu narkomanii (t.j. Dz. U. 2020 r. poz. 2050 z późn. zm.).

II. Wstęp

Ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (t.j. Dz. U. z 2021 r. poz. 1119 z późn. zm.) nakłada na gminę obowiązek podejmowania działań zmierzających do ograniczenia spożycia napojów alkoholowych poprzez wdrażanie i wspieranie przedsięwzięć mających na celu zmianę obyczajów ich spożywania, działań mających na celu minimalizowanie nadużywania alkoholu poprzez udzielanie pomocy osobom uzależnionym tak jak i współuzależnionych.

Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (t.j. Dz. U. 2020 r. poz. 2050, z późn. zm.) wymienia zbiór zadań należących do zadań własnych gminy, za realizację których odpowiedzialna jest gmina. Koncentrują się one wokół szeroko rozumianej pomocy osobom uzależnionym oraz ich rodzin, a także do innych grup wiekowych, zwłaszcza dzieci i młodzieży. Realizacja wyżej wymienionych zadań odbywać się może na podstawie dwóch odrębnych programów uchwalonych corocznie lub jednego wspólnego zawierającego zadania z obydwu ustaw. Możliwość umieszczenia zadań wynikających z odrębnych ustaw w jednym programie wynika przede wszystkim z faktu, że do większości z nich można zaproponować zbieżne działania profilaktyczne oraz to, że zadania do realizacji wynikające z tych ustaw mogą być finansowane z tych samych środków. W związku z powyższym w roku 2023 realizacja zadań z zakresu problematyki alkoholowej i przeciwdziałania narkomanii odbywać się będzie w Gminie Sadkowice na podstawie jednego wspólnego Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii.

Ma to również na celu integrację społeczną osób uzależnionych od alkoholu jak i osób uzależnionych od narkotyków.

III. Cele programu

1. Cel główny

Zapobieganie powstawaniu nowych problemów alkoholowych na terenie Gminy Sadkowice oraz ograniczenie szkód zdrowotnych i zaburzeń życia rodzinnego powodowanych nadużyciem alkoholu oraz innych substancji psychoaktywnych.

2. Celem Programu jest zmniejszenie rozmiarów problemów, które aktualnie występują na terenie gminy m.in.

- Kierowanie osób uzależnionych na terapię psychologiczną oraz leczenie w placówkach odwykowych,
- Wspieranie klubów abstynenckich, do których uczęszczają osoby uzależnione z terenu Gminy Sadkowice,
- Prowadzenie edukacji profilaktycznej w placówkach szkół położonych na terenie naszej gminy,
- Rozpowszechnianie wśród mieszkańców Gminy Sadkowice zdrowego stylu życia.

IV. Warunkiem do osiągnięcia wyżej wymienionych celów jest realizacja zadań:

- 1) Zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu i narkotyków;
- 2) Udzielenie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe, pomocy psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie.
- 3) Profilaktyczna działalność informacyjna i edukacyjna, w szczególności dla dzieci i młodzieży;
- 4) Wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych;
- 5) Podejmowanie interwencji w związku z naruszeniem przepisów określonych w art. 13¹ i 15 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi oraz występowanie przed sądem w roli oskarżyciela publicznego;
- 6) Wspieranie zatrudnienia socjalnego.

V. Diagnoza środowiska lokalnego:

1. Gospodarcza

Gmina Sadkowice jest gminną wiejską, znajdują się tu obiekty użyteczności publicznej tj. Urząd Gminy, Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej, Gminna Biblioteka Publiczna. Do infrastruktury społecznej gminy należą ponadto:

- Szkoły Podstawowe w: Sadkowicach, Lubani, Kłopcynie, Trębaczewie,
- Przedszkole w Sadkowicach i Trębaczewie,
- Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej w Kaleniu,
- Lecznice weterynaryjne w Sadkowicach i Lubani,
- Bank Spółdzielczy Ziemi Łowickiej oddział w Sadkowicach i Bank Spółdzielczy Biała Rawska o/Sadkowice,
- Urząd Pocztowy w Sadkowicach,
- Jednostki Ochotniczej Straży Pożarnej w: Sadkowicach, Lubani, Kaleniu, Żelaznej, Kłopcynie, Olszowej Woli, Trębaczewie, Lewinie i Lutoborach,
- Parafie Rzymsko-Katolickie w: Sadkowicach, Lubani i Lewinie.

Na terenie Gminy Sadkowice przeważają podmioty gospodarcze prowadzące działalność handlową i usługową. Zarejestrowanych jest 147 podmiotów gospodarczych, które głównie są sklepami spożywczymi i przemysłowymi oraz skupami owoców i warzyw, ponadto są dwie przetwórcze owoców i warzyw, dwa zakłady produkujące soki owocowe oraz działają grupy producenckie SADEX i APPEX. Na terenie Gminy funkcjonuje Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej w Kaleniu oraz działa odrębny Gabinet Stomatologiczny. Posiadamy również dwie stacje benzynowe.

2. Społeczna

Do społecznych uwarunkowań środowiska zaliczyć należy występowanie w Gminie Sadkowice negatywnego zjawiska nadużywania alkoholu, które często bywa przyczyną naruszeń prawa zakłócenia spokoju i porządku publicznego. Może to skłaniać do agresji i łamania ogólnie przyjętych norm. Osoby pod wpływem alkoholu mogą stanowić zagrożenie dla otoczenia, ale i dla samych siebie.

Nadużywanie alkoholu najczęściej prowadzi do rozpadu rodzin a zwłaszcza jest krzywdzące dla dzieci, które nie mają w takich rodzinach wzorca do naśladowania i często bywają ofiarami przemocy i agresji.

Rodzin zmagających się z problemem alkoholowym jest w naszej gminie od kilkunastu do kilkudziesięciu, a każda z tych rodzin wymaga pomocy oraz opieki adekwatnej do sytuacji.

Jeśli chodzi o substancje psychoaktywne to na terenie Gminy Sadkowice nie zarejestrowano dotychczas przypadków ich zażywania. Potwierdzeniem tego jest fakt, że wśród młodzieży szkolnej nie stwierdzono przypadków zażywania tzw. „dopalaczy”. Mimo wszystko nie możemy czuć się zwolnieni z obowiązku prowadzenia działań profilaktycznych w 2023 r. głównie wśród młodzieży szkół podstawowych, w tym uczniów klas starszych. Wiele spraw związanych z nadużywaniem alkoholu oraz Przeciwdziałaniem Narkomanii Komisja Rozwiązywania Problemów alkoholowych rozwiązuje wspólnie z Gminnym Ośrodkiem Pomocy Społecznej.

Na terenie Gminy Sadkowice na dzień 01.01.2022 rok zezwolenie na sprzedaż napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia poza miejscem sprzedaży zawierające do 4,5 % alkoholu oraz piwa posiadało 12 sklepów, zawierających od 4,5 % do 18 % alkoholu (z wyjątkiem piwa) posiadało 12 sklepów, zawierające powyżej 18 % alkoholu posiadało 11 sklepów, natomiast zezwolenie na tzw. ogródki piwne posiadały 2 sklepy. Aktualnie zezwolenie na sprzedaż napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia poza miejscem sprzedaży zawierające do 4,5 % alkoholu oraz piwa posiadało 10 sklepów, zawierających od 4,5% do 18% alkoholu (z wyjątkiem piwa) posiadało 10 sklepów, zawierające powyżej 18% alkoholu posiadało 10 sklepów, natomiast zezwolenie na tzw. ogródki piwne posiadały 2 sklepy.

Według Gminnej Komisji Rozwiązywania problemów Alkoholowych ilość punktów sprzedaży alkoholu na terenie gminy jest wystarczająca.

VI. Profilaktyka

Zadanie 1

Zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych i osób zagrożonych uzależnieniem.

1. Utrzymywanie, w tym finansowanie działalności punktu konsultacyjnego dla osób uzależnionych od alkoholu oraz ich rodzin.
2. Przekazywanie informacji na temat placówek, grup terapeutycznych, publicznych ośrodków zamkniętych osobom uzależnionym i ich rodzinom.
3. Udzielanie porad w Punkcie Konsultacyjnym w zakresie:
  - pomocy psychologicznej,
  - porad, konsultacji,
  - terapii indywidualnej,
  - terapii grupowej.
4. Kompleksowe opracowanie dokumentacji wymaganej przy kierowaniu wniosku do sądu, przeprowadzanie wywiadów środowiskowych, zlecenie wykonania opinii przez biegłych.
5. Udzielenie pomocy osobie uzależnionej podejmującej leczenie odwykowe.

Zadanie 2

Udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe i narkomanii pomocy psychologicznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie.

1. Komisja może kierować wnioski do sądu o wszczęcie postępowania w sprawie poddania się obowiązkowemu leczeniu. Wobec takiej osoby podejmujemy następujące kroki:
  - gromadzimy materiały dowodowe,
  - rozmawiamy zarówno z wnioskodawcą jak i z osobą zobowiązaną,
  - są prowadzone badania przez biegłych lekarzy: psychologa i psychiatrę.

2. Pomoc psychologiczna dla dorosłych członków rodzin z problemem alkoholowym jak i narkomanii.
3. Pomoc psychologiczna dla dzieci z rodzin z problemem uzależnienia.
4. Prowadzenie spotkań i rozmów terapeutycznych dla członków rodzin, w których występują patologie społeczne mając na szczególnej uwadze dzieci i młodzież.
5. Współpraca z przedstawicielami GOPS w Sadkowicach, z Zespołem Interdyscyplinarnym.
6. Podnoszenie kompetencji członków Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.
7. Współpraca z pedagogami i psychologami szkolnymi oraz dyrektorami szkół w zakresie zapotrzebowania na działania profilaktyczne w szkołach.
8. Współpraca z przedstawicielami wymiaru sprawiedliwości: sądem, prokuraturą, kuratorem sądowym oraz Policją.

Zadanie 3

Profilaktyczna działalność informacyjna i edukacyjna, w szczególności dla dzieci i młodzieży.

1. Organizowanie i finansowanie na terenie szkół i innych placówek programów oraz przedstawięń profilaktycznych dotyczących problematyki uzależnień.
2. Dofinansowanie szkoleń osób zajmujących się problematyką uzależnień i przemocy w rodzinie. Delegowanie na kursy i szkolenia nauczycieli prowadzących w szkołach profilaktykę uzależnień.
3. Pomoc finansowa w organizowaniu wyjazdów, wycieczek o charakterze profilaktycznym dla dzieci i młodzieży z rodzin dysfunkcyjnych.
4. Zakup i rozprowadzanie materiałów informacyjno-edukacyjnych służącym oddziaływaniom profilaktycznym.

Zadanie 4

Wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych oraz narkomanii.

1. Wspomaganie programów edukacyjnych i profilaktycznych realizowanych przez instytucje oraz stowarzyszenia działań związanych z profilaktyką, przeciwdziałaniem przemocy w rodzinie, rehabilitacją osób uzależnionych i współuzależnionych.
2. Współdziałanie z Gminnym Ośrodkiem Pomocy Społecznej, Policją, kuratorami sądowymi, szkołami, kościołem i organizacjami pozarządowymi.
3. Zbieranie i monitorowanie danych na temat problemów uzależnień na terenie gminy.

Zadanie 5

Podejmowanie interwencji w związku z naruszeniem przepisów określonych w art. 13¹ i 15 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi oraz art. 10 Ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii, a także występowanie przed sądem w charakterze oskarżyciela publicznego.

1. Interwencje i działania w przypadku naruszenia zakazu sprzedaży alkoholu osobom do lat 18 lub pod zastaw.
2. Występowanie przed sądem w roli oskarżyciela posiłkowego, w przypadku zaistnienia takiej konieczności.
3. Współpraca ze społecznością lokalną; informowanie Komisji o powtarzających się zakłóceniach porządku publicznego w miejscach obrotu napojami alkoholowymi.
4. Współpraca z policją w zakresie zapobiegania patologiom społecznym związanym z nadużywaniem alkoholu i narkotyków.

Zadanie 6

Wspieranie zatrudnienia socjalnego.

W przypadku utworzenia Centrum Integracji Społecznej (CIS) jako jednostki organizacyjnej samorządu terytorialnego lub organizacji pozarządowej, wspierana będzie forma tzw. zatrudnienia socjalnego tzn. udzielania pomocy osobom, które nie są w stanie zapewnić sobie podstawowych potrzeb do życia.

VII. Zasady wynagrodzenia członków Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Sadkowicach

1. Wynagrodzenie dla członków Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych za udział w jednym posiedzeniu Komisji wynosi:
  - 280,00 zł brutto – Dla przewodniczącej Komisji,
  - 280,00 zł brutto – Dla sekretarza Komisji,
  - 190,00 zł brutto – Dla członków Komisji.

Wynagrodzenie za udział w posiedzeniu Komisji przysługuje za posiedzenie odbyte poza godzinami pracy.

2. Podstawą wypłaty jest lista obecności na posiedzeniu członków komisji.
3. W związku z podróżami służbowymi członków Komisji przysługuje dieta, zwrot kosztów podróży i noclegów na zasadach i wysokości określonych w Zarządzeniu Ministra Pracy i Polityki Społecznej w sprawie zasad ustalenia oraz wysokości należności przysługującym pracownikom z tytułu podróży służbowej na terenie kraju.

VIII. Źródła finansowania programu

Źródłem finansowania zadań Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii Gminy Sadkowiec są środki finansowe pochodzące z opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych. Wynika to z art. 11¹ ust. 1 ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi. Na rok 2023 przeznaczony jest budżet w kwocie 5 000 zł na działania związane z przeciwdziałaniem narkomanii, natomiast na działania związane z alkoholizmem przeznaczona została kwota 127 405 zł, co razem daje nam 132 405 zł.

IX. Kontrola realizacji Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych

1. Składanie Radzie Gminy corocznych sprawozdań z realizacji Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.
2. Składanie doraźnych informacji w trakcie roku dla potrzeb Rady Gminy.

X. Harmonogram działań i wydatków

DZIAŁANIA /KOSZT REALIZACJI/	PLANOWANE PRZEDSIĘWZIĘCIA /DO REALIZACJI W 2023R./
1. Pomoc terapeutyczna osobom uzależnionym od alkoholu i narkotyków KWOTA: 8 000 zł	1.Badania lekarskie psychiatryczno- psychologiczne określające stopień uzależnienia od alkoholu. 2.Wspieranie osób uzależnionych.

<p>2. Pomoc psychologiczna i prawna dla rodzin z problemami uzależnienia od alkoholu i narkotyków</p> <p>KWOTA: 25 000 zł</p>	<p>1.Prowadzenie Punktu Konsultacyjnego dla osób uzależnionych oraz współuzależnionych.</p> <p>2.Kierowanie osób uzależnionych na przymusowe leczenie w ośrodkach zamkniętych.</p>
<p>3. Działania profilaktyczne oraz informacyjno-edukacyjne</p> <p>KWOTA: 20 000 zł</p>	<p>1.Zakup materiałów edukacyjnych o tematyce uzależnień.</p> <p>2.Prezentowanie przez uczniów inscenizacji teatralnych na temat uzależnień.</p> <p>3.Realizacja programów profilaktycznych skierowanych do młodzieży szkolnej oraz do ich rodziców.</p>
<p>4. Kontrola punktów sprzedaży napojów alkoholowych</p>	<p>1.Kontrola punktów sprzedaży w 2023r. na terenie Gminy Sadkowice.</p>
<p>5. Kolonie letnie profilaktyczne</p> <p>KWOTA: 40 000 zł</p>	<p>1.Realizacja letnich kolonii profilaktycznych dla dzieci i młodzieży.</p>
<p>6. Zabezpieczenia działalności Komisji</p> <p>KWOTA: 39 405 zł</p>	<p>1.Wynagrodzenia na poczet członków Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.</p> <p>2.Szkolenia członków Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.</p> <p>3.Pozostałe wydatki Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.</p>

RAZEM: 132 405 zł

XI. Przewidywany efekt realizacji Programu

1. Podniesienie świadomości mieszkańcom Gminy Sadkowice wobec skutków nadużywania napoi alkoholowych.
2. Udzielenie profesjonalnej pomocy osobom uzależnionym i ich rodzinom.
3. Zmniejszenie skali dysfunkcji występujących w rodzinach poprzez modyfikowanie stylu życia, wolnego od wszelkich używek szczególnie wśród dzieci i młodzieży.
4. Upowszechnianie stylu życia, wolnego od używek wśród dzieci i młodzieży.